

OBSAH

Předmluva	3
1. Základy programování a programovací jazyky	5
1.1 Vývoj technologií programování	5
1.1.1 Imperativní technologie programování	5
1.1.2 Neimperativní technologie programování	6
1.1.3 Objektová technologie programování	6
1.2 Postup při tvorbě programu (programového systému)	8
1.2.1 Strategie	8
1.2.2 Analýza	8
1.2.3 Návrh	9
1.2.4 Implementace	9
1.2.5 Testování programu	9
1.2.6 Tvorba dokumentace	10
1.2.7 Rutinní provoz a údržba programu	10
1.3 Algoritmus - definice, vlastnosti, způsoby záznamu	10
1.3.1 Způsoby vyjádření algoritmu:	10
1.3.2 Záznam algoritmu na disk	11
1.4 Překlad zdrojového programu, překladače	11
1.4.1 Spojování	13
1.5 Vývoj programovacích jazyků	13
1.5.1 Strojový kód	13
1.5.2 Jazyky nižší úrovně, tzv. strojově orientované jazyky (jazyky symbolických adres)	14
1.5.3 Jazyky vyšší úrovně, problémově orientované jazyky	14
1.5.4 Objektově orientované jazyky	15
1.5.5 Procedurální a neprocedurální jazyky	15
1.5.6 Přehled některých jazyků v současné době používaných	15
1.6 Řídící struktury strukturovaného programování, jejich grafické vyjádření a zápis v pseudokódu	17
2. Datové struktury	22
2.1 Zobrazení dat v počítači	22
2.2 Způsoby uložení čísel v počítači	24
2.2.1 Šestnáctková soustava	24
2.2.2 Převody mezi číselnými soustavami	25
2.3 Koncepce datových typů	27
2.4 Standardní jednoduché typy dat	27
2.4.1 Vnitřní reprezentace hodnot typu integer	28
2.4.2 Vnitřní reprezentace hodnot typu real	29
2.4.3 Typ char	29
2.4.4 Typ boolean	29
2.4.5 Definované typy dat	29
2.5 Strukturované typy dat	30
2.5.1 Typ pole	30

2.5.2	Typ záznam (synonyma record, věta)	31
2.5.3	Typ množina (set)	31
2.5.4	Typ stream (soubor)	31
2.6	Abstraktní datové typy	31
2.7	Lineární abstraktní datové struktury	32
2.7.1	Seznam	32
2.7.2	Zásobník	33
2.7.3	Fronta (queue)	33
2.8	Nelineární abstraktní datové struktury	34
2.8.1	Tabulka	34
2.8.2	Graf	34
3.	Databázové systémy	36
3.1	Vývoj databázových systémů	36
3.2	Přínosy databázových systémů	36
3.3	Terminologie používaná v oblasti databázových systémů	37
3.4	Úrovně návrhu databáze	38
3.5	Datové modely	40
3.5.1	ERD model	40
3.6	Další typy databázových modelů	41
3.6.1	Hierarchický model	42
3.6.2	Síťový model	42
3.6.3	Relační model	43
3.6.4	Operace relační algebry	43
3.6.5	Entitní a referenční integrita	46
3.7	Normalizace tabulek	46
3.8	Objektově orientované databáze	48
3.9	Distribuované databáze	49
3.10	SQL	51
3.10.1	Syntaxe příkazu SELECT	51
4.	Počítačové sítě	55
4.1	Rozdělení počítačových sítí	55
4.1.1	LAN (Local Area Network)	55
4.1.2	WAN (Wide Area Network)	55
4.1.3	Další členění sítí	55
4.2	Základní služby poskytované sítí	56
4.2.1	Sdílení dat a vícenásobný přístup do souborů	56
4.2.2	Sdílení prostředků	56
4.2.3	Zvýšení spolehlivost výpočetního prostředí	57
4.2.4	Ochrana dat	57
4.2.5	Komunikace mezi uživateli	57
4.2.6	Centrální podpora uživatelů a správa sítě	58

4.3 Počítačové sítě jako výsledek vývoje v oblasti IT	58
4.3.1 Výpočetní model host/terminal a vznik rozlehlých počítačových sítí	58
4.3.2 Osobní počítače a vznik lokálních počítačových sítí.....	59
4.3.3 Výpočetní model server/pracovní stanice	60
4.3.4 Lokální síť typu peer-to-peer	60
4.3.5 Architektura klient/server (client/server)	61
4.3.6 Internet, WWW a tříúrovňová architektura client/server.....	61
4.3.7 Intranet a extranet.....	61
4.3.8 Proveditelný obsah a výpočetní model Network Centric Computing	62
4.4 Zprávy, pakety, rámce, potvrzování zpráv	62
4.4.1 Potvrzování zpráv	63
4.4.1.1 Pozitivní potvrzování	63
4.4.1.2 Negativní potvrzování.....	63
4.4.1.3 Číslování paketů.....	63
4.4.1.4 Skupinové potvrzování	64
4.4.1.5 Nesamostatné potvrzování	64
4.5 Přístupové metody.....	64
4.5.1 Metoda CSMA/CD	64
4.5.2 Token Ring	65
4.5.3 Token Bus.....	65
4.6 Topologie sítí LAN	65
4.6.1 Sběrníková topologie	66
4.6.2 Hvězdicová topologie.....	66
4.6.3 Kruhová topologie	67
4.7 Referenční model ISO/OSI	68
4.7.1 Fyzická vrstva.....	69
4.7.2 Linková vrstva	70
4.7.3 Síťová vrstva.....	70
4.7.4 Transportní vrstva.....	70
4.7.5 Relační vrstva	70
4.7.6 Prezentační vrstva.....	70
4.7.7 Aplikační vrstva.....	71
4.8 Síťový model TCP/IP	71
4.8.1 Struktura síťového modelu TCP/IP	72
4.9 Technické vybavení (síťový hardware)	75
4.9.1 Síťová karta	76
4.9.2 Spojovací vedení.....	77
4.9.2.1 Koaxiální kabel	77
4.9.2.2 Kroucená dvojlinka	78
4.9.2.3 Optický kabel.....	79
4.9.2.4 Bezdrátový spoj	79
4.9.3 Zesilovače, rozbočovače a další aktivní prvky	80
4.9.3.1 Opakovač (repeater).....	80
4.9.3.2 Převodník.....	80
4.9.3.3 Rozbočovač.....	81
4.9.3.4 Most.....	81

4.9.3.5	Směrovač	81
4.9.3.6	Brána.....	82
4.10	Základní standardy sítí	82
4.10.1	ARCnet.....	82
4.10.2	Ethernet.....	82
4.10.2.1	Tlustý Ethernet	83
4.10.2.2	Tenký Ethernet	84
4.10.2.3	Kroucená dvojlinka	84
4.10.3	IBM Token Ring.....	84
4.10.4	Standardy vysokorychlostních sítí	85
4.10.4.1	Fast Ethernet.....	85
4.10.4.2	100VG AnyLan	85
4.10.4.3	FDDI	86
4.10.4.4	ATM (Asynchronous Transfer Mode).....	86
5	Internet.....	88
5.1	Historie Internetu	88
5.2	Historie Internetu v ČR.....	89
5.3	Služby Internetu	90
5.4	Adresy v Internetu	90
5.5	Klient -Server.....	92
5.6	Elektronická pošta	93
5.6.1	Odeslání dopisu.....	94
5.6.2	Čtení došlých dopisů.....	94
5.6.3	Posílání souborů.....	94
5.6.4	Seznamy adres.....	95
5.6.5	Třídění pošty	95
5.6.6	Odpověď na dopis.....	95
5.6.7	Kopie dopisu	95
5.6.8	Automatický podpis	96
5.6.9	Omylem smazané dopisy	96
5.6.10	Akronymy.....	96
5.7	Elektronické konference	96
5.7.1	Přihlášení do konference.....	97
5.7.2	Seznamy existujících konferencí.....	98
5.7.3	Výhody a nebezpečí konferencí.....	98
5.8	NetNews (USENET).....	98
5.9	Přenos souborů - FTP	99
5.9.1	Základní příkazy.....	100
5.9.2	Archie a Nosey Parker	101
5.10	Spojení se vzdáleným počítačem - Telnet.....	101
5.11	Gopher	102
5.11.1	Veronica	103

5.12 World Wide Web	103
5.12.1 Hledání v Internetu	105
5.12.2 Hledání URL	106
5.12.3 Vytváření WWW dokumentů	107
5.13 On-line komunikace v síti	108
5.13.1 Talk.....	108
5.13.2 IRC	108
5.13.3 ICQ	108
5.13.4 NetMeeting	108
5.13.5 Telefonování po Internetu.....	109
5.13.6 Mobilní komunikace.....	109
5.13.7 Vysílání rozhlasu a televize	109
5.14 Některé další služby	109
5.14.1 Ping.....	109
5.14.2 Finger a Netfind.....	110
5.15 Způsoby a možnosti připojení do Internetu	110
6. Bezpečnost informačních systémů	113
6.1 Druhy software podle vztahu k autorskému zákonu	113
6.2 Ochrana dat a počítačové pirátství	114
6.2.1 Úvod do ochrany dat	114
6.2.2 Mezinárodní konvence a počítačová kriminalita.....	116
6.2.3 Ochrana dat v PC IBM kompatibilních.....	116
6.2.4 Ochrana dat v počítačových sítích.....	117
6.2.5 Oblasti opatření v ochraně dat.....	120
6.3 Ochrana informací na magnetických médiích	121
6.4 Počítačové viry a ochrana proti nim	121
6.5 Taxonomie virů	122
6.5.1 Boot-viry	123
6.5.2 Souborové viry.....	123
6.5.3 Polymorfní viry	124
6.5.4 Makroviry.....	124
6.6 Vliv existence Internetu na problematiku virů	127
6.7 Viry v různých operačních systémech	127
6.7.1 Viry pro Windows 95.....	127
6.8 Doporučená prevence proti napadení počítače viry v systému MS DOS	130
6.9 Elektronické obchodování	132
6.9.1 Elektronická výměna dat.....	132
6.9.2 Elektronický platební styk.....	135
6.9.3 On-line obchodování na Internetu.....	136